

dené. Herfra Hayes kun for Limfjordens Vedkommende nogle Undtagelsesbemyndelser; saaledes er Pulsaaabfiskeriet, som efter Jd. 15. Decbr. 1750 § 10 var forbeholdt Harboøre- og Agger-Sognes Beboere, ved Jrdn. 22. Juni 1761 kun tilladt de Underaatter, som de om Limfjorden (ligeom det var Tilfældet efter Kallundborgske Reces af 1576 Art. 14, der gjaldt til Forbudet af 28de Juli 1667, og efter D. L. 5—10—46, der forandrede ved Jrdn. 15. Decbr. 1750 § 10); endvidere er der ved Jrdn. 15. Decbr. 1750 §§ 18 og 20 forbeholdt Grundejerne Eneret til at sætte Hæltebundgarn, Gjedde-, Aborre- og Skalleruser ud for deres Ejendomme, og endelig er alt Garnfiskeri ved Jrdn. 1750 § 8 jfr. § 21 forbudt Andre end dem, der selv holde Dug og Dist.

Det forekommer nu Udvalget, at der med Hensyn til Udgangen til Fiskeris Udøvelse er Grund til at gjøre nogen Forskiel paa det egentlige Hav og Fjordene, ikke blot af Hensyn til de Forskjelligheder i Fiskeriets Tilkaar i det Hele, som følge af de forskjellige Naturforhold i de ommeldte Bænde, men ogsaa af Hensyn til den Forskiel i økonomisk Betydning for Befolkningen, der er mellem Hav- og Fjordfiskeriet, idet det sidste, som allerede oven bemærket, efter de der ansættede Omstændigheder maa blive stærkere brugt, men derfor ogsaa er mere ubst for at opbruges, end det første.

I Almindelighed kan det ikke siges, at vore Fjorde skulde være forholdsvis rigere paa Fisk end de tilstødende Havstrækninger, med hvilke de staa i Forbindelse; ofte maa endog ifølge Sagens Natur det Modsatte være Tilfældet, og ialtfald indskrænkes Fiskemængden om Vinteren i de grundere Fjorde, som, med en mindre bevæget Overflade og stærk Tilfætning af særlig Vand, snarere islægges end Havet med det mere oprørte og salte Vand; thi det er en bekendt Sag, at flere Fiskearter, navnlig Loxsten, ved indtrædende Frost hurtigt forlade slige Fjorde, for at søge Havets dybere Vand med mildere Temperatur. Paa den anden Side kunne Fjorde, hvor Aaer udmunde, herfra faa en Tilgang af disses Fiske, der søge ud i det brække Vand, endog for at lege, og derved blive fiskerigere end Havet, — i alt Fald paa Arter; men det er da Vandets Brakthed, der her giver Fjordfisket en forandret Karakter. Vi skulle imidlertid ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa, at der i Færøøandsfiskenes Legen, ialtfald i de Dele af Fjordene, som ligge Vandløbenes Udmunding nærmest, ligger en stærk Opfordring til her at berede Legefisk, Rogn og Ungel en større Ro og Beskyttelse, end det findes nødvendigt for Havfiskene under de aabne Kyster; og dette Moment i Forbindelse med Hensynet til de lagartede Fiskes Opgang i Aaer og Bække bidrager fremdeles til at give Lovgivningen for Fjordene en fra den for de aabne Kyster forandret Karakter. Det er ogsaa ganske almindelig antaget af vore Fiskere, at Fjordene af Naturen frembyde gunstige Betingelser for Udflakning og Opfostring af Fiskelivet. I det lavere Vand langs den udstrakte Kyststrækning, som om Aaeren snart gjenvarmes af Solstraalerne, trives gjerne en stærk og frodig Plantevæxt, der er heldig for den Fiskerogn, der affættes paa Bunden, og fremfor alt for Ungelens Opfostring og Konserveration, som Skjulested for Fjorskogere. Da Grøden derhos er gunstig for det lavere Dyrkeliv, som yder Fiskene en væsentlig Føde, da Strøm og Søgang er mindre og giver det hele Fjordbassin — som i Reglen, og naar det ikke skal kaldes en Bugt, har en snæver Forbindelse med Havet — en roligere Karakter i Lighed med en Indsø, saa maa man give Fiskerne Ret i hvad de gennem Erfaringen finde bekræftet; men det maa paa den anden Side ikke tabes af Syne, at det ikke er alle Fjorde, der ere lige gunstige stillede, at det derimod vil komme an paa, i hvilket Maal de nødvendige Forudsætninger ere tilstede, førend det kan afgjøres, om og hvormegen Værdi for Fiskeriet en Fjord kan have: — og saameget mere blive særlige Regulativer nødvendige for hver.

Fiskelivets værste Fjende i Fjordene turde Menneskene være, idet Naturforholdene her oftere tilstede Fiskeriet drevet end til Haas, og der ifølge flere Omstændigheder er større Fare for Opfiskning og en Udslæggelse af de for Fiskene nødvendige Livsbetingelser end i Havet; det er derfor heldigt, at Fjordenes afsluttede Terrain gjør det muligt paa langt virksommere Maade at beskytte Fiskeriet i dem, end Fiskeriet i det aabne Hav.

Hvad Fiskeriets økonomiske Betydning angaar, da mene vi ikke, at Udbyttet af Fjordfiskeriet i det Hele skulde kunne stilles over Udbyttet af Havfiskeriet; men Fjordfiskeriet afgiver Erhverv for en forholdsvis langt talrigere og mere trængende Klasse Mennesker end Havfiskeriet. Fjordenes Kyster have selvfølgelig i Forhold til Vandarealet en meget betydelig Udstrækning, og der lever derfor ved deres Bredder en stor Befolkning, hvis fattigere Del ganske naturlig søger hen til det nærværende Fiskeri, dels som Hovederhverv, dels som et vigtigt Bieerhverv. Det mindre storartede Fiskeri, som Fjordene tilstede, der ikke udkræver saa store og kostbare Redskaber og Udrustninger som Havfiskeriet, egnor sig netop i høi Grad for Smaafolk, hvorfor det ogsaa er en talrig Mængde af den fattige eller mindre velstaaende Del af Befolkningen, der af Fjordene have et vigtigt Bidrag til deres Livserhverv, og for disse er Fjordfiskeriets Bevaring af den allerførste Vigtighed.

Fiskeriet i Fjordene kan paa Grund af disses Naturforhold ikke taale en alt for stærk eller opfiskende Drift, og der er derfor al Grund til at søge Misbrug i denne Retning hemmet.